

ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΟΥ κ. ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ ΤΟΥ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ

ΜΗΝΥΤΗΡΙΑ ΑΝΑΦΟΡΑ

Του **ΧΡΗΣΤΟΥ ΣΠΙΡΤΖΗ** του Παναγιώτη, υπό την ιδιότητα του Τομεάρχη Προστασίας του Πολίτη της Κ.Ο. ΣΥΡΙΖΑ – ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗ ΣΥΜΜΑΧΙΑ, Βουλευτή και κατοίκου Αθήνας, Σόλωνος αρ.73, με ΑΦΜ 045950130

Αθήνα 9.3.2021

Αξιότιμε κ. Εισαγγελέα,

Έχουν περάσει 70 έτη από τότε που η χώρα μας προσχώρησε στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΣΔΑ). Μεταξύ των θεμελιωδών και απόλυτων δικαιωμάτων της Σύμβασης είναι και το άρθρο 3 (Απαγόρευση Βασανιστηρίων). Η απόλυτη απαγόρευση στα βασανιστήρια και στην απάνθρωπη και εξευτελιστική μεταχείριση αποτελεί παγκόσμιο κεκτημένο της δημοκρατίας και του νομικού πολιτισμού. Αμέσως μετά τις φρικαλεότητες του Β΄ Παγκόσμιου Πολέμου τα Έθνη έθεσαν τις βάσεις του διεθνούς δικαίου επί της προστασίας των ατομικών δικαιωμάτων και ελευθεριών του ανθρώπου. Οι τέσσερις Συμβάσεις και τα τρία συμπληρωματικά πρωτόκολλα που υπογράφηκαν στη Γενεύη το 1949, το Διεθνές Σύμφωνο των Ηνωμένων Εθνών για τα Ατομικά και Πολιτικά Δικαιώματα που ψηφίστηκε από τη Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών στις 16.12.1966, η Διεθνής Σύμβαση κατά των βασανιστηρίων και άλλων τρόπων σκληρής, απάνθρωπης ή ταπεινωτικής μεταχείρισης ή τιμωρίας, η οποία ψηφίστηκε στη Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών στις 10.12.1984, η Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την πρόληψη των βασανιστηρίων και της απάνθρωπης ή ταπεινωτικής μεταχείρισης ή τιμωρίας που υιοθετήθηκε από το Συμβούλιο της Ευρώπης στις 26.11.1987 και η Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΣΔΑ) που υπογράφηκε στις 4.11.1950, **κατοχύρωσαν ως απόλυτο δικαίωμα του ανθρώπου την απαγόρευση των βασανιστηρίων και της απάνθρωπης και εξευτελιστικής μεταχείρισης. Η προστασία της ζωής και της προσωπικότητας των ανθρώπων αποτελεί θεμέλιο των δημοκρατικών πολιτευμάτων.**

Η παράνομη και αυθαίρετη κρατική καταστολή και αστυνομική βία έχει πολλάκις επικριθεί με τις αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, καταδικάζοντας τα κράτη που επέτρεψαν τέτοιου είδους συμπεριφορές από τα κρατικά όργανα τους¹. Δεν υφίσταται όμως μόνο αρνητική υποχρέωση – αποχή από κάθε είδους παράνομη κρατική καταστολή και παράνομη κρατική βία - αλλά και **θετική υποχρέωση** των συμβαλλόμενων κρατών να ερευνούνε περιστατωμένα, με διαφάνεια και να επιβάλλουν τις ανάλογες ποινές και τα ανάλογα μέτρα, μετά από καταγγελίες για παράνομες πράξεις των κρατικών οργάνων.²

Την τελευταία περίοδο έχουμε καταστεί μάρτυρες **μίας διαρκώς κλιμακούμενης κρατικής βίας** έναντι των πολιτών και **μίας διαρκώς κλιμακούμενης παράνομης κρατικής καταστολής**. Τα συνεχή περιστατικά αδικαιολόγητης και απρόκλητης κρατικής βίας αποδεικνύουν ότι δεν αποτελούν μεμονωμένες περιπτώσεις αυθαιρεσίας μεμονωμένων ατόμων, **αλλά αποτελούν κυβερνητική επιλογή εκφοβισμού και περιστολής των ατομικών δικαιωμάτων των πολιτών**.

Ενδεικτικά και μόνο αναφέρουμε τα εξής περιστατικά:

- Επίθεση μηχανοκίνητης ομάδας της αστυνομίας σε μπλοκ διαδηλωτών³
- Προσαγωγές και συλλήψεις δικηγόρων⁴
- Απρόκλητη και αδικαιολόγητη χρήση του εκτοξευτήρα νερού από ιδιαίτερα μικρή απόσταση κατά συγκεντρωμένων πολιτών έξω από το Εφετείο Αθηνών, αμέσως μόλις εκδόθηκε η απόφαση στη δίκη για την εγκληματική οργάνωση «Χρυσή Αυγή»⁵

¹Assenov and Others v. Bulgaria, 24760/94 , Mustafa Tastan v. Turkey, 41824/05, Ilhan v. Turkey, 22277/93 κ.α.

²Zontul v Greece, app 12294/07 para 107-109, Galotskin v Greece app 2945/07 paras 45-50, Dordevic v Croatia app 41526/10 (ECHR 24 July 2012) para 94 κ.α.

³https://www.efsyn.gr/ellada/koinonia/251421_i-nea-epohi-hrysohoidi-astynomikoi-peftoyn-me-tis-mihanes-se-diadilotes

⁴<https://www.skai.gr/news/greece/vervesos-prosagoges-syllipseis-dikigoron-sto-simeio-dolofonias-grigoropoulou>

⁵<https://www.tanea.gr/2020/10/07/greece/pos-egine-i-aprokliti-epithesi-ton-astynomikon-stous-diadilotes-sto-efeteio/>

Σημειώνεται ότι όλες οι επιθέσεις έγιναν από αστυνομικούς που, όπως φαίνεται, έχουν καλύψει ή αφαιρέσει τα διακριτικά αναγνώρισης από τις στολές τους, κατά παράβαση των εγκυκλίων διαταγών.

Τις τελευταίες ημέρες κλιμακώθηκε η κρατική βία με ένα κρεσέντο αστυνομικής αυθαιρεσίας, ώστε να αντικρίσουμε:

- Νέα επίθεση κατά δικηγόρων, κατά την οποία μάλιστα αστυνομικός χρησιμοποίησε ακατανόμαστες εκφράσεις για τις μητέρες τους⁶

- **Στην κεντρική πλατεία της Νέα Σμύρνης**, ομάδες αστυνομικών επιτέθηκαν με πρωτοφανή βιαιότητα κατά πολιτών, **κάνοντας μάλιστα και χρήση παράνομου οπλισμού, ήτοι πτυσσόμενων γκλοπ**, με αποκορύφωμα τον βασανισμό, κακομεταχείριση και εξευτελιστική συμπεριφορά κατά πολιτών από αστυνομικούς. Χαρακτηριστικό της παγερής αδιαφορίας στις έκνομες πράξεις τους ήταν ότι διέπραξαν αυτές, παρά το γεγονός ότι γνώριζαν πως πολίτες βιντεοσκοπούσαν τα διαδραματιζόμενα, **γνωρίζοντας προφανώς ότι καλύπτονται από ένα καθεστώς ατιμωρησίας.**⁷

Από τα ανωτέρω που έχουν αποτυπωθεί σε οπτικό υλικό και έχουν διερευνηθεί και δημοσιευθεί από δημοσιογράφους, αλλά και από την κοινή πείρα και λογική του κάθε ανθρώπου που παρακολούθησε τα γεγονότα αυτά, προκύπτει αβίαστα ότι:

- Οι εμπλεκόμενοι αστυνομικοί δεν λειτουργούν ως μονάδες, αλλά προβαίνουν στις πράξεις αυτές ως ομάδες

- Κάθε εμπλεκόμενο αστυνομικό κλιμάκιο έχει βαθμοφόρο που το διευθύνει

- Η ανάπτυξη και διαχείριση των αστυνομικών δυνάμεων πρόληψης και καταστολής υπόκειται σε συγκεκριμένο επιχειρησιακό σχεδιασμό της εκάστοτε αστυνομικής διεύθυνσης

- Οι αστυνομικές διευθύνσεις και οι ανώτεροι αυτών υπάγονται και εκτελούν εντολές της πολιτικής ηγεσίας του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη

Επομένως, σύμφωνα με τις ανωτέρω πάγιες διοικητικές και υπηρεσιακές δομές της Ελληνικής Αστυνομίας και του Υπουργείου **καθίσταται αυταπόδεικτο** ότι οι εμπλεκόμενοι

⁶https://www.alfavita.gr/koinonia/345325_astynomikos-se-diadiloti-dikigoros-tis-manas-soy-tis-pas-eimai-vid

⁷https://www.efsyn.gr/ellada/astynomiko/284598_prota-xylo-kai-meta-ereyna

αστυνομικοί δεν έδρασαν ούτε μεμονωμένα, ούτε αυθαίρετα, αλλά υπό τις εντολές των ανωτέρων τους ή άλλως και σε κάθε περίπτωση, υπό την ανοχή τους.

Υπό αυτές τις παραδοχές που εδράζονται τόσο στη δομή και λειτουργία της Ελληνικής Αστυνομίας όσο και στην ομαδική διάπραξη των έκνομων πράξεων, συνάγεται το ασφαλές συμπέρασμα ότι **η κρατική βία και καταστολή, ο εκφοβισμός, η απάνθρωπη και εξευτελιστική μεταχείριση κατά των πολιτών συνιστά πολιτική εντολή και πολιτικό σχέδιο πάταξης του φρονήματος και περιστολής των ατομικών δικαιωμάτων και ελευθεριών.**

Κατόπιν αυτών:

Επειδή η Δικαιοσύνη αποτελεί έναν από τους ουσιαστικότερους πυλώνες του δημοκρατικού πολιτεύματος, έχοντας το συνταγματικό καθήκον να διασφαλίζει ότι τηρείται η νομιμότητα, παρέχοντας απρόσκοπτη άσκηση των θεμελιωδών συνταγματικών δικαιωμάτων στους πολίτες.

Επειδή από τις ως άνω αναφερόμενες πράξεις προκύπτουν όχι απλά ενδείξεις, αλλά αποδείξεις τέλεσης αδικημάτων όπως:

- της παράνομης οπλοφορίας και οπλοχρησίας
- της κατάχρησης εξουσίας,
- της παράβασης καθήκοντος,
- της απρόκλητης επικίνδυνης σωματικής βλάβης
- του βασανισμού συλληφθέντων

Επειδή η διερεύνηση των ανωτέρω έκνομων πράξεων που προσβάλλουν το δημοκρατικό πολίτευμα και τις συνταγματικά κατοχυρωμένες ατομικές ελευθερίες **δεν πρέπει** να περιοριστεί μόνο στη διερεύνηση των αυτουργών, αλλά αντιθέτως **πρέπει να υπάρξει ενδεδειγμένη διερεύνηση** α) των ευθυνών των βαθμοφόρων του κάθε αστυνομικού κλιμακίου ή ομάδας, β) των γραπτών ή προφορικών εντολών από το κέντρο επιχειρήσεων της Ελληνικής Αστυνομίας, γ) των γραπτών ή προφορικών εντολών από τις αρμόδιες αστυνομικές διευθύνσεις που υπάγονται οι εμπλεκόμενοι αστυνομικοί και τα εμπλεκόμενα κλιμάκια, δ) των ευθυνών των προϊσταμένων των Διευθύνσεων σχετικά με τις εντολές ή οδηγίες που χορήγησαν ή τυχόν παράνομες παραλείψεις κατά την εκτέλεση της υπηρεσίας

τους, ε) τις προφορικές ή γραπτές εντολές της πολιτικής ηγεσίας του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη σχετικά με τους ελέγχους έναντι των πολιτών, τους κανόνες εμπλοκής και τη συμπεριφορά των αστυνομικών οργάνων.

Επειδή προσκομίζουμε τα επικαλούμενα δημοσιεύματα από τον ημερήσιο έντυπο και ηλεκτρονικό τύπο καθώς και σε φορητή μονάδα αποθήκευσης (usb) οπτικό υλικό από τα γεγονότα στη Ν. Σμύρνη, τους απρόκλητους ξυλοδαρμούς, τις απρόκλητες προσαγωγές πολιτών και τις δηλώσεις απλών ανθρώπων που βρέθηκαν μπροστά σε αυτά τα απίστευτα για τη δημοκρατία μας, γεγονότα.

Για τους λόγους αυτούς

Ζητούμε όπως διατάξετε την άμεση διερεύνηση των καταγγελλόμενων και ειδικότερα τη διερεύνηση και αποκάλυψη:

- των εμπλεκόμενων αστυνομικών στις ανωτέρω έκνομες πράξεις,
- των βαθμοφόρων υπευθύνων των αστυνομικών κλιμακίων που προκάλεσαν τις έκνομες πράξεις,
- των ευθυνών των βαθμοφόρων του κάθε αστυνομικού κλιμακίου ή ομάδας,
- των γραπτών ή προφορικών εντολών από το κέντρο επιχειρήσεων της Ελληνικής Αστυνομίας,
- των γραπτών ή προφορικών εντολών από τις αρμόδιες αστυνομικές διευθύνσεις που υπάγονται οι εμπλεκόμενοι αστυνομικοί και τα εμπλεκόμενα κλιμάκια,
- των ευθυνών των προϊσταμένων των Διευθύνσεων σχετικά με τις εντολές ή οδηγίες που χορήγησαν ή τυχόν παράνομες παραλείψεις κατά την εκτέλεση της υπηρεσίας τους,
- τις προφορικές ή γραπτές εντολές της πολιτικής ηγεσίας του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη σχετικά με τους ελέγχους έναντι των πολιτών, τους κανόνες εμπλοκής και τη συμπεριφορά των αστυνομικών οργάνων,

και τη λήψη όλων των νόμιμων και αναγκαίων μέτρων για την άσκηση ποινικών διώξεων και καταδίκη των υπαιτίων, είτε ως αυτουργών, είτε ακόμη και ως ηθικών αυτουργών.

Ο καταγγέλλων

Τομεάρχης Κ.Ο. Προστασίας του Πολίτη ΣΥΡΙΖΑ –

ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗ ΣΥΜΜΑΧΙΑ

Χρήστος Σπίρτζης